

XVI. évfolyam, 4. szám, 2013

Agrárpiaci Jelentések
GABONA ÉS IPARI NÖVÉNYEK

Gabona és Ipari Növények
XVI. évfolyam, 4. szám, 2013

Megjelenik kéthetente
2013. március 13.

Felelős szerkesztő
Dr. Stummer Ildikó

Szerzők
Dr. Tikász Ildikó Edit
tikasz.ildiko.edit@aki.gov.hu
Elek Réka
elek.reka@aki.gov.hu

Kiadó
Agrárgazdasági Kutató Intézet
Piaci Árinformációs Rendszer
H-1093 Budapest, Zsil utca 3-5.
Postacím: H-1463 Budapest, Pf.: 944
Telefon: (+36 1) 476-6093
Fax: (+36 1) 217-8111
www.aki.gov.hu
aki@aki.gov.hu
https://pair.aki.gov.hu

ISSN 1418 2130

A Gabona és Ipari Növények piaci jelentésén kívül kínáljuk még a Baromfi; Élőállat és Hús; Zöldség, Gyümölcs és Bor; Tej és Tejtermékek piaci jelentéseket is.

A kiadványokkal kapcsolatban részletes felvilágosítást ad:

Mihók Zsolt
Telefon: (+36 1) 476-3064

Minden jog fenntartva. A kiadvány bármely részének sokszorosítása, adatainak bármilyen formában (nyomtatott vagy elektronikus) történő tárolása vagy továbbítása, illetőleg bármilyen elven működő adatbázis kezelő segítségével történő felhasználása csak a kiadó előzetes írásbeli engedélyével történhet.

Tartalomjegyzék

ÖSSZEFOGLALÓ.....	3
GABONAPIACI JELENTÉS.....	4
Agrárpolitikai Hírek.....	5
A gabonafélék termelői ára.....	6
A gabonafélék jegyzése.....	8
Nemzetközi piaci információk.....	12
OLAJNÖVÉNY-PIACI JELENTÉS.....	14
Az olajos magvak és származékainak jegyzése.....	15
Nemzetközi piaci információk.....	19
CUKORPIACI JELENTÉS.....	20
Agrárpolitikai Hírek.....	20

ÖSSZEFOGLALÓ

Megjelentek az első előrejelzések a 2013/2014. gazdasági évi búzatermelésre vonatkozóan. A Nemzetközi Gabonaszövetség (*IGC*) február végi világgiazi kitekintésében globálisan 682 millió tonna termést prognosztizál, ami 4 százalékos emelkedést jelent a 2012/2013. évi szezon kibocsátásához képest.

Az *IGC* a 2013/2014. gazdasági évre vonatkozóan a kukorica globális vetésterületének 0,6 százalékos bővülését becsüli, így 172,5 millió hektáron kerülhet mag a talajba.

A világ szójababtermelését 269 millió tonnára jelzik a 2012/2013. gazdasági évre, a repcemag globális termését 59,3 millió tonnára.

A Nemzetközi Cukorszervezet (*ISO*) szerint Brazília bővülő cukorkínálata miatt a globális cukortöbblet a 2012/2013. évi szezonban 38 százalékkal magasabb lehet a 2012 novemberében becsülthöz képest

GABONAPIACI JELENTÉS

Megjelentek az első előrejelzések a 2013/2014. gazdasági évi búzatermelésre vonatkozóan. A Nemzetközi Gabonaszövetség (IGC) február végi világpiaci kitekintésében globálisan 682 millió tonna termést prognosztizál, ami 4 százalékos emelkedést jelent a 2012/2013. évi szezon kibocsátásához képest. A növekedés az előző gazdasági évinél 1,7 százalékkal nagyobb, 222 millió hektár vetésterülettel magyarázható. Az elemzők a nemzetközi kereskedelembe jutó búza mennyiségét a 2012/2013. gazdasági évihez hasonlóan 137 millió tonnára becsülik, és a globális zárókészletek is előreláthatóan a nyitó szint közelében maradnak.

Az Amerikai Egyesült Államok mezőgazdasági minisztériuma (USDA) jelentése alapján az USA-ban 22,8 millió hektárról takaríthatnak be búzát 2013-ban (tavaly 22,7 millió hektár), a kibocsátást pedig 57,2 millió tonnára, a múlt évinél 5 millió tonnával kevesebbre prognosztizálják. A csökkenés oka az USA termőterületein uralkodó száraz időjárás, így a február végén megérkezett csapadék ellenére is számos helyen kell valószínűleg kitércsázni a búzát. Ezért a szakértők előrejelzése szerint az USA 2013/2014. évi búzaexportja 10 százalékkal 26 millió tonnára mérséklődhet.

Az Európai Bizottság az EU búzatermését (durum nélkül) 131,1 millió tonnára jelzi a 2013/2014. gazdasági évre, ami 7,8 millió tonnával múlna felül az egy évvel korábbit. Az export várhatóan 16,5 millió tonnára (+1,6 millió) emelkedhet, míg a belső felhasználás 117,5 millió tonnára (+4 millió), a zárókészletek 11,2 millió tonnára (+1,2 millió) növekedhetnek.

Az oroszországi Gabonaszövetség beszámolója alapján a növények rossz állapota miatt az országban az őszi vetésű növények területének 12,6 százalékát kell tavasszal újravetni, mintegy 2 millió hektárt. Ez az arány felülmúlja az elmúlt öt év átlagát (8 százalék) és a tavalyi 12 százalékos pusztulás mértékét is. Az oroszországi mezőgazdasági minisztérium ennek megfelelően 95 millió tonna gabonatermést prognosztizál 2013-ra, és 33 millió hektárra becsüli a tavaszi vetésű gabona területét. Ukrajnában is hasonló mértékű fagykárral számolnak: a jelentések szerint az őszi vetésű területek 9-10 százalékát, azaz 800 ezer hektárnyi területet kell tavasszal újravetni. A volt szovjet utódállamban 6,7 millió hektárra teszük az őszi búza és 206 ezer hektárra a tavaszi búza betakarítható területét (tavaly összesen 5,6 millió hektár volt). Ukrajna búzakivitele várhatóan 8-9 millió tonna körül alakul a 2013/2014. gazdasági évben, 2-3 millió

tonnával meghaladva a folyó évi szezonban exportra szánt volument.

Az ausztráliai ABARES (Agrárgazdasági és Erőforrás-gazdálkodási Tudományok Hivatala), a kontinens búzakibocsátását a 2012/2013. gazdasági évinél 13 százalékkal többre, 25 millió tonnára jelzi a 2013/2014. évi szezonra, a vetésterület 4 százalékos bővülése következtében. A termelés várható növekedése ellenére az exportra kerülő búza mennyiségét – a folyó gazdasági év zárókészletének szűkössége miatt – 21 millió tonnára becsülik, 5 százalékkal kevesebbre a 2012/2013. évi szezonétól.

Magyarországon, a vidékfejlesztési tárca szerint az 1,1 millió hektáron elvetett őszi búza 67 százaléka van jó fejlettségi állapotban. Már a december eleji állapotfelmérésnél is biztató volt a helyzet, és a téli hónapok időjárása sem rontott a vetések minőségén.

Az IGC a világ kukoricatermelését a januári jelentéséhez képest 5 millióval 850 millió tonnára növelte a 2012/2013. gazdasági évre, ami az eddigi második legnagyobb kibocsátás lehet, az előző szezon 877 millió tonnás rekordtermése után. A pozitív korrekcióra Mexikó, Brazília és India várakozásokat felülmúló kukoricatermése miatt volt szükség. Az USA, az Európai Unió és Ukrajna alacsonyabb termelésével szemben a déli félteke legfőbb kukoricatermelő országainak kibocsátása történelmi szintet érhet el a folyó szezonban, miután Argentína, Brazília és a Dél-afrikai Köztársaság együttesen 114 millió tonna (+8 százalék) kukoricát takaríthat be idén tavasszal.

Argentínában a szárazság sújtotta területekre érkező csapadék kedvez a kései vetésű kukoricafajták csírázásának. A vetésterület a múlt évinél 8 százalékkal kisebb, 4,6 millió hektár, ugyanakkor a hozamok minden bizonnyal jobban alakulnak, mint a rendkívül gyenge termést eredményező tavalyi évben. Így az elemzők 27 millió tonna kukoricatermessel számolnak, 6 millió tonnával többel, mint egy évvel korábban. Brazíliában az első vetésű kukoricát februárban elkezdték betakarítani, a másodvetés már megkezdődött, de az esőzések egyes helyeken hátráltatták a munkálatokat. A kukorica vetésterülete összesen 15,4 millió hektárra tehető (+200 ezer az előző évihez képest), a kibocsátás pedig – a tavalyihoz hasonló hozammal kalkulálva – 74 millió tonna körül (+1 millió) várható. A Dél-afrikai Köztársaságban 2,8 millió hektáron (2012-ben 2,7 millió hektáron) ve-

tettek kukoricát, viszont idén magasabb hozamokkal számolnak az elemzők, így az előző évinél 8 százalékkal több, közel 13 millió tonna kukorica kerülhet a raktárakba.

Az IGC a kukorica globális vetésterületének 0,6 százalékos bővülését becsüli a 2013/2014. gazdasági évre vonatkozóan, így 172,5 millió hektáron kerülhet mag a talajba. Az USA-ban – ahol április közepén kezdődik a vetés – 40 millió hektár körülire (+2 százalék) tehető a kukorica vetésterülete, míg az EU-28-ban (Horvátországgal) és Ukrajnában a tavalyihoz képest nem várható számottevő változás (9,5 millió és 4 millió hektár). Kínában sem számítanak az előző évihez képest módosulásra, vagyis 34,8 millió hektárra jelzik a kukorica vetésterületét.

A kukorica és a búza tőzsdei jegyzése eltérő irányt vett február végén a chicagói árutőzsdén (CME/CBOT). A búza fronthavi jegyzése február 20. és március 6. között 8 százalékkal 249 USD/tonnára süllyedt. A termény árának csökkenésében szerepe volt az USA termőterületeire megérkező csapadéknak, a globális búzatermelés kedvező alakulásának, valamint az erős dollárnak. A kukorica márciusi lejáratra szóló ára ezzel szemben 6 százalékkal 288 USD/tonnára emelkedett február 21. - március 5. között, amelynek háttérében az USA szűkös forrásai és exportjának erőteljes visszaesése áll. Az ország 2012. szeptember 1. - 2013. február 21. között ugyanis mindössze 8,4 millió tonna kukoricát értékesített a külpiacokon, szemben az egy évvel korábbi 20,4 millió tonnával. Március 6-án a terminváltás miatti pozíciózá-

rások nyomást gyakoroltak a kukorica jegyzésére, így az 10 dollárral 278 USD/tonnára zuhant az előző napi szinthez képest.

A párizsi árutőzsdén (*MATIF*) a búza és a kukorica jegyzései nem követték a chicagói trendet. A búza márciusi szállításra szóló ára az erős keresletnek köszönhetően 250 euró/tonnára erősödött március elsején, majd a márciusi termin kifizetéséhez közeledve 246 euróra mérséklődött március 5-én. A kukorica fronthavi jegyzése ezzel szemben többhetes oldalazás után, két nap alatt 4 százalékkal 217 euró/tonnára esett március 4-én.

A Budapesti Értéktőzsde (BÉT) árupiaci szekciójában a malmi búza legközelebbi lejáratra szóló ára január óta folyamatosan csökken, március első hetében már csak 64,5 ezer forint/tonna áron lehetett a terményre ügyletet kötni. A takarmánybúza fronthavi jegyzése ugyanakkor a február végi 64 ezer forintos tonnánkénti szintről 65 ezer forintra erősödött. Növekedés figyelhető meg a takarmánykukorica legközelebbi lejáratra vonatkozó árnál is, ami azonban a terminváltás hatásával magyarázható.

Az AKI PÁIR adatai alapján az étkezési búza termelői ára 67 ezer forint/tonna volt február utolsó hetében, 23 százalékkal magasabb, mint tavaly ugyanebben az időszakban. A takarmánykukoricát tonnánként 62 ezer forintért kínálták a fizikai piacokon, 28 százalékkal drágábban, mint egy évvel korábban. A finomliszt (BL 55, ömlesztett) feldolgozói értékesítési ára 92 forint/kg volt február végén, ami közel 20 százalékkal haladja meg a múlt év azonos időszakának átlagárát.

Agrárpolitikai Hírek

- Az Európai Bizottsághoz fordult az osztrák kormányzat, mert úgy véli, hogy a magyar kormány jogszerűtlenül, visszamenőlegesen törölte osztrák gazdák magyar termőföldtulajdonát az Európai Unió által 2014 májusáig biztosított termőföldvásárlási moratóriumra hivatkozva.
- A Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatalhoz a 2013. évi Egységes Kérelem keretében benyújtandó egységes területalapú támogatás (*SAPS*), agrár-környe-

zetgazdálkodási támogatás (*EMVA-AKG*), kedvezőtlen adottságú területek támogatása (*KAT*), illetve Natura 2000 gyepterületek támogatása jogcímekekkel kapcsolatban elengedhetetlen a kérelmezett területek földhasználati jogviszonyának rendezése. A kérelmet benyújtó ügyfeleknek a támogatás alapjául szolgáló területek vonatkozásában a földhasználati nyilvántartásban földhasználóként kell bejegyzettnek lenniük.

- Az Európai Unió Tanácsában elkezdődött az előkészítő munka a neonikotinoid növényvédő szerek betiltása érdekében, Magyarország ellenzi a lépést.

A gabonafélék termelői ára

1. táblázat: A gabonafélék termelői ára származási hely^{a)} szerint

Megnevezés	Mértékegység	Származási hely			Országos		
		Dunántúl	Alföld	Észak-Magyarország	2013. 8. hét	2013. 9. hét	2013. 9. hét / 2013. 8. hét százalék
Étkezési búza	tonna	701	2 878	2 744	10 135	6 323	62
	HUF/tonna	69 906	66 833	66 460	68 563	67 011	98
Takarmánybúza	tonna	-	-	-	-	-	-
	HUF/tonna	-	-	-	-	-	-
Takarmánykukorica	tonna	4 527	1 701	1 998	20 943	8 226	39
	HUF/tonna	64 485	60 610	59 023	61 343	62 357	102
Takarmányárpa	tonna	-	-	-	-	-	-
	HUF/tonna	-	-	-	-	-	-

^{a)} Származási hely: ahol a gabonát megtermelték.

Az országos átlaggal a regionális összes mennyiség és az átlagár sem egyezik. Ennek oka, hogy volt felvásárlás az adott régióban, azonban az adatszolgáltatók alacsony száma miatt egyes régiók adata nem publikus. Az országos átlagban a nem publikált adatok benne vannak.

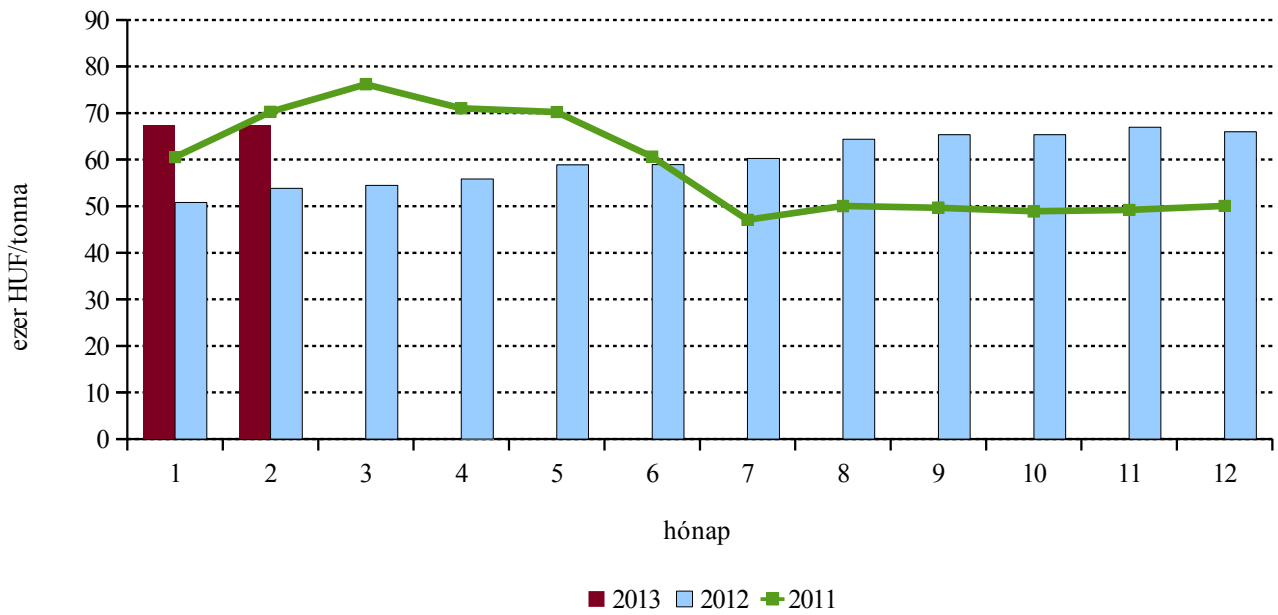
Forrás: AKI PÁIR

2. táblázat: A gabonafélék országos termelői ára

Megnevezés	Mértékegység	Országos				
		2012. 9. hét	2013. 8. hét	2013. 9. hét	2013. 9. hét / 2012. 9. hét százalék	2013. 9. hét / 2013. 8. hét százalék
Étkezési búza	tonna	5 214	10 135	6 323	121	62
	HUF/tonna	54 589	68 563	67 011	123	98
Takarmánybúza	tonna	-	-	-	-	-
	HUF/tonna	-	-	-	-	-
Takarmánykukorica	tonna	13 535	20 943	8 226	61	39
	HUF/tonna	48 586	61 343	62 357	128	102
Takarmányárpa	tonna	-	-	-	-	-
	HUF/tonna	-	-	-	-	-

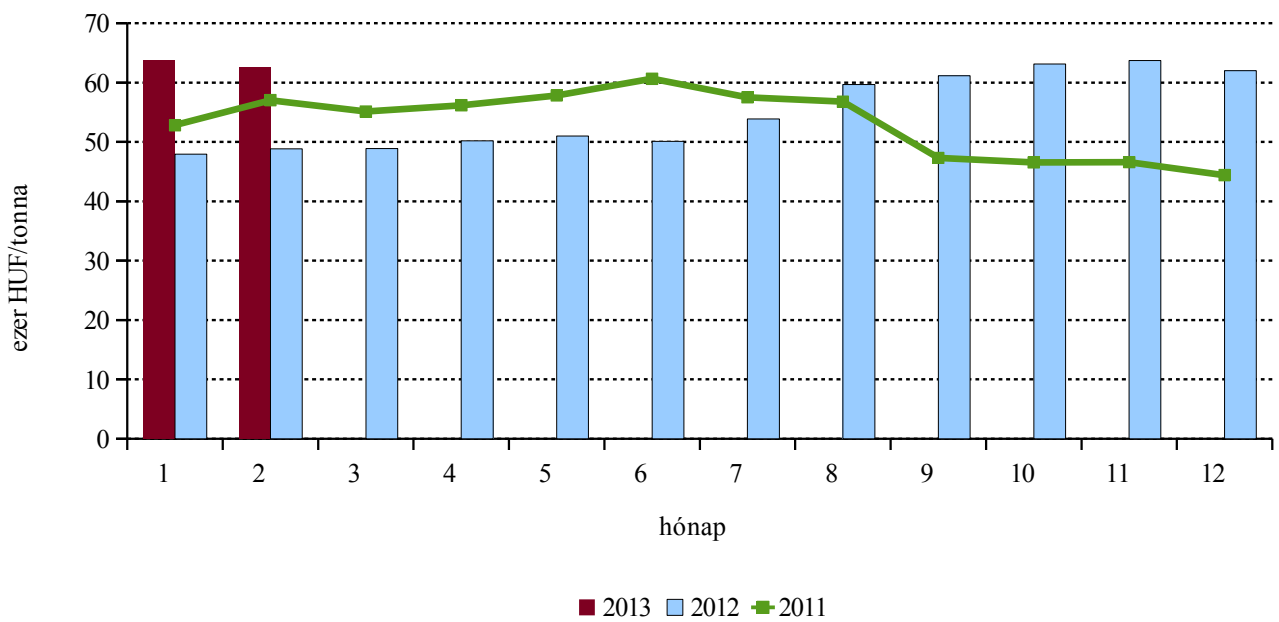
Forrás: AKI PÁIR

1. ábra: Az étkezési búza termelői ára

Forrás: AKI PÁIR

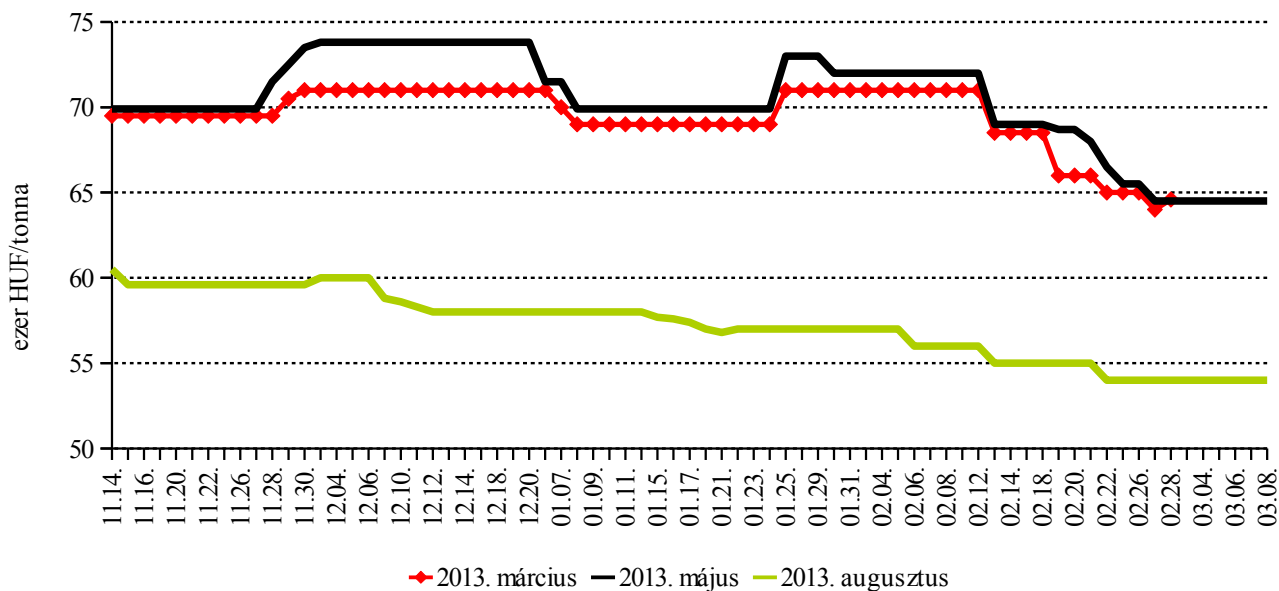
2. ábra: A takarmány kukorica termelői ára

Forrás: AKI PÁIR

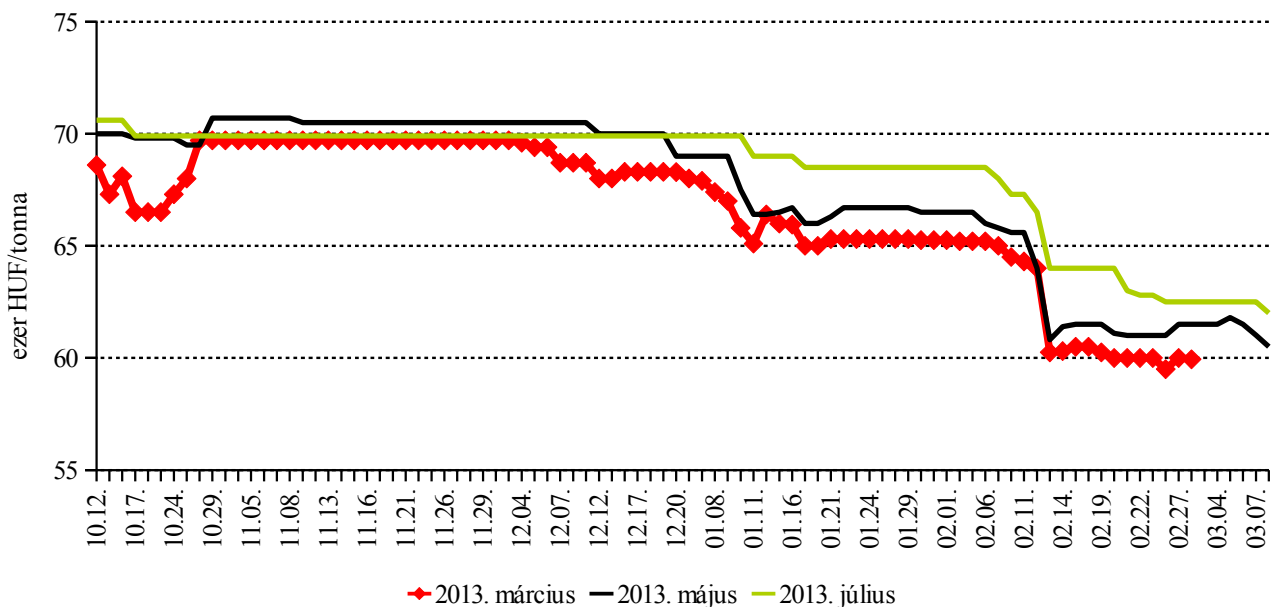
A gabonafélék jegyzése

3. ábra: A malmi búza különböző határidőre szóló jegyzése a Budapesti Értéktőzsdén

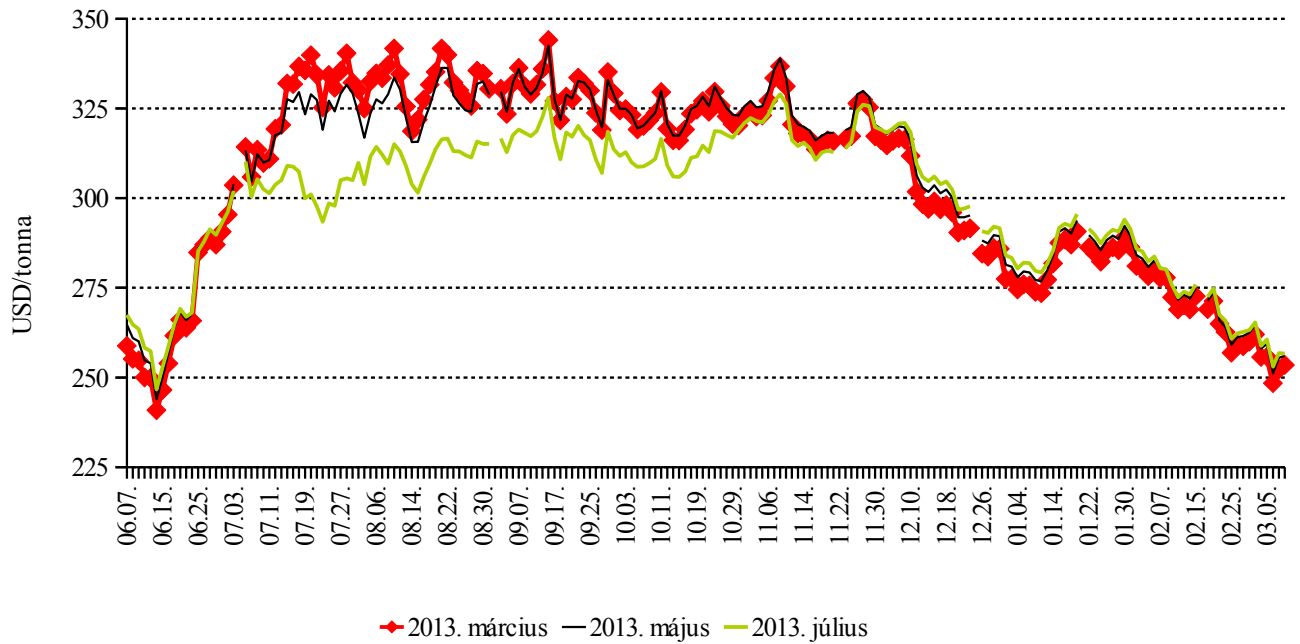
Forrás: BÉT

4. ábra: A takarmánykukorica különböző határidőre szóló jegyzése a Budapesti Értéktőzsdén

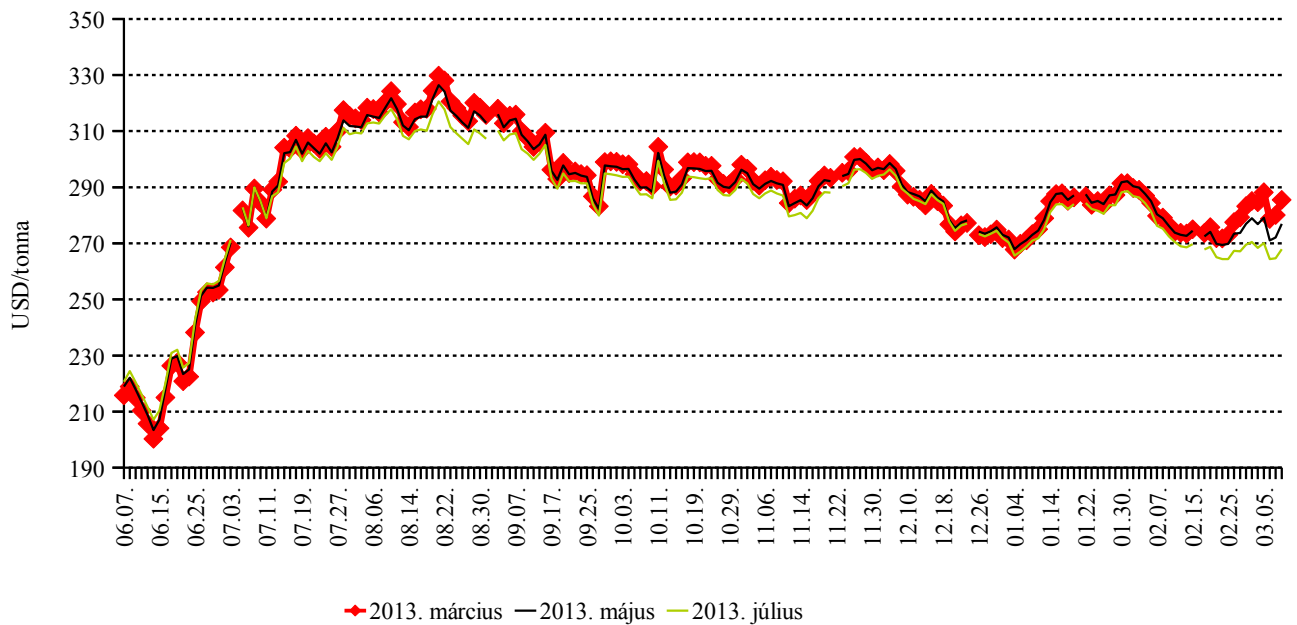
Forrás: BÉT

5. ábra: A búza különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén

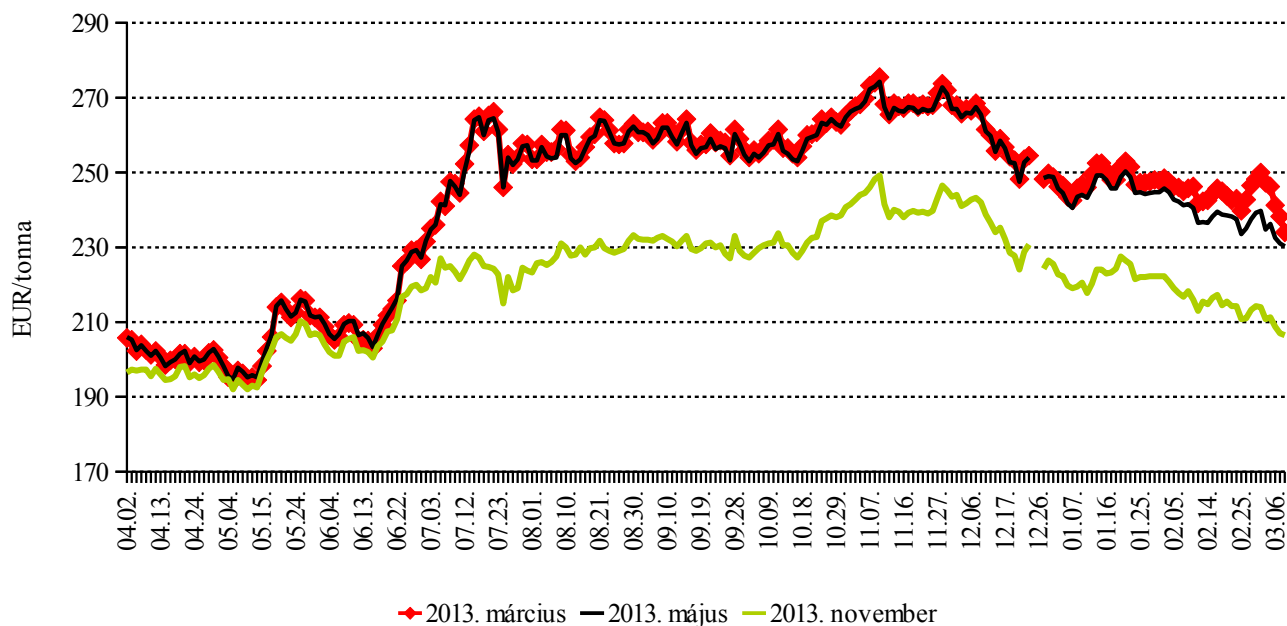
Forrás: CME Group – Chicago Board of Trade

6. ábra: A kukorica különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén

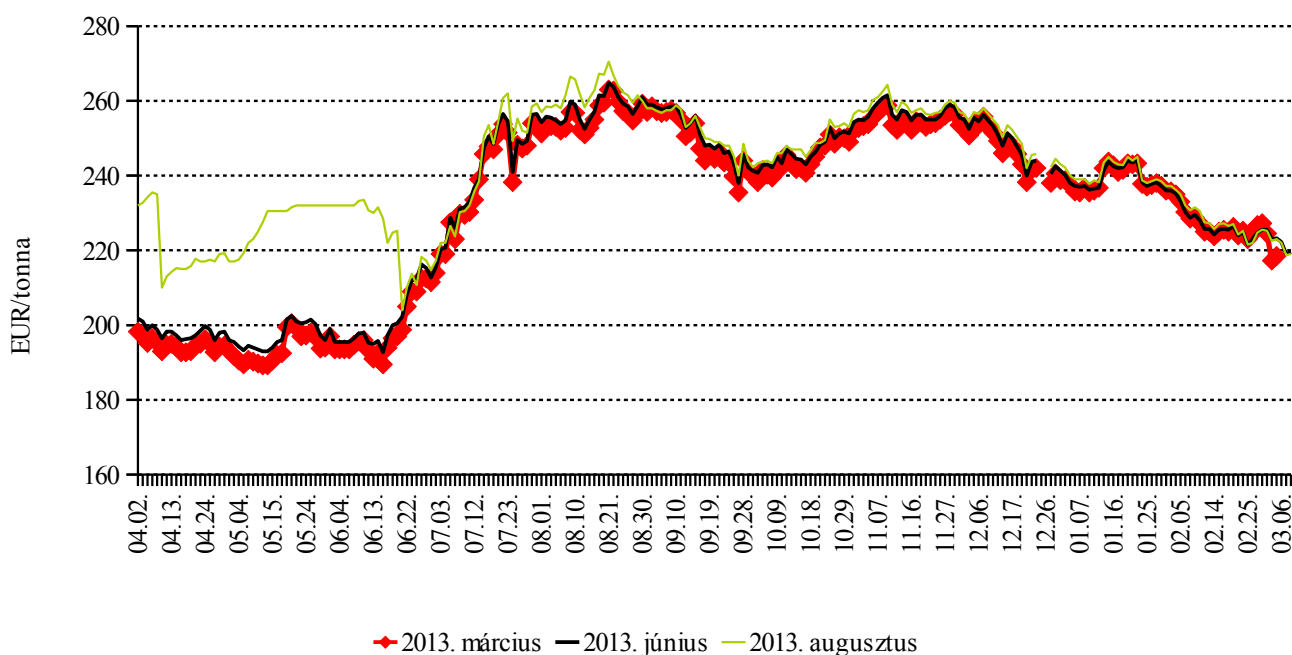
Forrás: CME Group – Chicago Board of Trade

7. ábra: A búza különböző határidőre szóló jegyzése a párizsi árutőzsdén

Forrás: MATIF – Marché A Terme d' Instruments Financiers

8. ábra: A kukorica különböző határidőre szóló jegyzése a párizsi árutőzsdén

Forrás: MATIF – Marché A Terme d' Instruments Financiers

3. táblázat: A gabona alapú termékek feldolgozói értékesítési ára

Gabona alapú termékek	Mértékegység	Országos				
		2012. 9. hét	2013. 8. hét	2013. 9. hét	2013. 9. hét / 2012. 9. hét százalék	2013. 9. hét / 2013. 8. hét százalék
Finomliszt BL 55 ömlesztett	tonna	531	525	377	71	72
	HUF/kg	77	92	92	119	100
Finomliszt BL 55 zsákos	tonna	1 082	1 010	971	90	96
	HUF/kg	80	94	95	119	101
Finomliszt BL 55 zacskós	tonna	461	405	712	154	176
	HUF/kg	90	104	105	116	100
Rétesliszt BFF 55 ömlesztett	tonna	-	-	-	-	-
	HUF/kg	-	-	-	-	-
Rétesliszt BFF 55 zsákos	tonna	16	59	21	128	35
	HUF/kg	89	107	103	116	96
Rétesliszt BFF 55 zacskós	tonna	31	39	31	99	78
	HUF/kg	97	113	112	115	99
Fehér kenyérliszt BL 80 ömlesztett	tonna	370	310	269	73	87
	HUF/kg	75	91	91	121	100
Fehér kenyérliszt BL 80 zsákos	tonna	406	341	247	61	72
	HUF/kg	78	92	93	119	100
Tésztaipari liszt TL 50 ömlesztett	tonna	145	142	130	90	91
	HUF/kg	80	97	96	121	99
Tésztaipari liszt TL 50 zsákos	tonna	35	36	45	131	125
	HUF/kg	86	102	102	119	100
Étkezési búzadara AD zacskós	tonna	34	58	35	103	60
	HUF/kg	100	113	113	113	100

Forrás: AKI PÁIR

4. táblázat: A megfigyelt gabona alapú termékek fogyasztói ára

Termék	HUF/kg		
	2012. december	2013. január	2013. február
Finomliszt BL 55	208	197	210
Fehér kenyér	270	274	300
Félbarna kenyér	295	293	279
Étkezési búzadara AD	259	228	229

Forrás: AKI PÁIR

Nemzetközi piaci információk

Határidős piacok (2013. március 08.)

5. táblázat: **Búza**

Szállítási határidő	MATIF, Párizs		CME/CBOT, Chicago (őszi lágy búza)		
	EUR/tonna	HUF/tonna	Szállítási határidő	USD/tonna	HUF/tonna
2013. március	234	69 802	2013. március	254	57 750
2013. május	230	68 684	2013. május	256	58 335
2013. november	207	61 599	2013. július	257	58 469
2014. január	206	61 301	2013. szeptember	259	59 021
2014. március	205	61 226	2013. december	264	60 110
2014. május	204	60 928	2014. március	268	61 130

Forrás: MATIF – Marché A Terme d' Instruments Financiers, CME Group– Chicago Board of Trade

6. táblázat: **Kukorica**

Szállítási határidő	MATIF, Párizs		CME/CBOT, Chicago		
	EUR/tonna	HUF/tonna	Szállítási határidő	USD/tonna	HUF/tonna
2013. június	220	65 477	2013. március	286	65 039
2013. augusztus	219	65 328	2013. május	277	63 085
2013. november	192	57 199	2013. július	268	61 021
2014. január	193	57 646	2013. szeptember	225	51 228
2014. március	195	58 019	2013. december	215	49 057
2014. június	192	57 199	2014. március	219	49 918

Forrás: MATIF – Marché A Terme d' Instruments Financiers, CME Group – Chicago Board of Trade

7. táblázat: **Fekete-tengeri búza**

Szállítási határidő	CME/CBOT, Chicago	
	USD/tonna	HUF/tonna
2013. május	322	73 374
2013. július	308	70 071
2013. szeptember	313	71 188
2013. december	313	71 188
2014. március	313	71 188
2014. május	313	71 188

Forrás: CME Group – Chicago Board of Trade

8. táblázat: A főbb termények fronthónapi jegyzésű kontraktusainak belső volatilitása

Termény	Lejárat	Elszámolóár (USD/tonna)	Belső volatilitás ^{a)}	
			2013.03.06. (százalék)	2013.02.27. (százalék)
Búza	2013. május	271	26,2	24,2
Kukorica	2013. május	276	22,1	20,2
Szójabab	2013. május	545	19,2	19,3
Szójadara	2013. május	478	22,5	23,3

^{a)} Belső volatilitás (*implied volatility*): A piaci szereplők várakozásait tükröző volatilitás, amelyre az adott határidős kontraktusra köthető opciók aktuális prémiumából matematikai modellek segítségével következtetni lehet. (Pl.: Ha a belső volatilitás értéke 15,8%, akkor az adott határidős kontraktus jegyzésében az elkövetkező 365 napban 68%-os valószínűséggel $\pm 15,8\%$ eltérés várható.)

Forrás: Barchart

9. táblázat: A különböző árutőzsdei szereplők nyitott kötésállománya (határidős kontraktusok) a főbb termények vonatkozásában a chicagói árutőzsdén (CME/CBOT) (2013. március 05.)

Termény	Pozíciók száma										
	Termelő/kereskedő/ feldolgozó/stb.		Swap kereskedők			Pénzügyi befektetők			Egyéb		
	Vételi	Eladási	Vételi	Eladási	Spread ^{a)}	Vételi	Eladási	Spread ^{a)}	Vételi	Eladási	Spread ^{a)}
Búza	88 706	129 831	120 464	19 581	86 15	79 036	131 13	57 527	32 651	22 780	36 392
Kukorica	222 356	559 460	269 530	15 139	24 155	233 304	134 969	140 891	117 572	56 133	59 990
Szójabab	153 230	328 396	76 818	20 201	22 725	142 174	21 968	56 985	51 878	48 926	31 796
Szójadara	46 716	179 699	55 113	1 755	10 227	77 090	17 447	16 698	19 133	14 220	15 963

^{a)} Spread – Különbözeti ügylet

Forrás: Commodity Futures Trading Commission

OLAJNÖVÉNY-PIACI JELENTÉS

Az *IGC* a világ szójababtermelését 269 millió tonnára jelzi a 2012/2013. gazdasági évre, ez 31 millió tonnával múlja felül az előző szezon termését. A növekedés a dél-amerikai országok kibocsátásának emelkedésével indokolható. Az elemzők szerint a tavalyi gyenge termés után Braziliában 26 százalékkal, Argentínában 25 százalékkal takaríthatnak be idén több szójababot, míg Paraguay termelése a múlt évi közel kétszeresére, 8,4 millió tonnára növekedhet.

A braziliai *Celeres* elemző cég tájékoztatása alapján a latin-amerikai országban a szójababterületek 37 százalékan végeztek a betakarítással (tavaly 38 százalékan) március 1-ig, az aratást a szárazra forduló időjárás segítette. A februári heves esőzések miatt azonban a *Conab* 82,1 millió tonnára korrigálta az idén magtárakba kerülő bab mennyiségét, ami a 2012. évinél 16 millió tonnával több, ugyanakkor az egy hónappal korábbi előrejelzéseknél 1,3 millió tonnával kevesebb. A termés minősége javult a csapadék megszűnésével, a legnagyobb gondot a kikötők infrastrukturális elmaradottsága jelenti, ami csúcsidőszakban akár 60 napos várakozási időt is jelent a hajók számára. Március 1-ig a termés 61 százaléka már gazdára talált, szemben az egy évvel ezelőtti 59 százalékkal. Argentínában szárazság rontja a terméskilátásokat: a Buenos Aires Gabonatőzsde az egy hónappal korábbi előrejelzéséhez képest 500 ezer tonnával kevesebb, 48,5 millió tonna szójatermessel számol. Ez 8,4 millió tonnával múlja felül a 2012-ben learatott mennyiséget.

Az *USDA* az Egyesült Államokban a szójabab 2013. évi vetésterületét a múlt évinél alig 1 százalékkal nagyobbra, 31,5 millió hektárra becsüli. Az USA szójababtermését ugyanakkor az előző évi gyenge kibocsátáshoz képest 13 százalékkal többre, azaz 92,6 millió tonnára jelzik. Ez nagyobb volumenű feldolgozást és exportot, valamint akár a készletek feltöltését is lehetővé teszi.

Chicagóban a szójabab fronthavi jegyzése február eleje óta 520-550 USD/tonna között ingadozott. Február utolsó hetétől egy pozitív irányú trend bontakozott ki a

szélsőséges dél-amerikai időjárás miatti aggodalom következtében, így március 5-én – 2012. decemberi szinten – 550 dolláron jegyezték a márciusi lejáratú szójababot.

Az *IGC* a világ repcemagtermését az előző havi jelentéséhez képest 400 ezer tonnával felfelé 59,3 millió tonnára korrigálta a 2012/2013. évi szezonra, a vártnál kedvezőbb ausztráliai betakarítási eredmények következtében. Egyelőre úgy tűnik, hogy a globális kibocsátás még így is 1,4 millió tonnával kevesebb lesz a 2011/2012. gazdasági évinél, elsősorban Kanada és Kína visszaeső termelése miatt. Ausztráliában 3,1 millió tonna repcemagot takarítottak be a 2013 elején, közel ugyanannyit, mint egy évvel korábban.

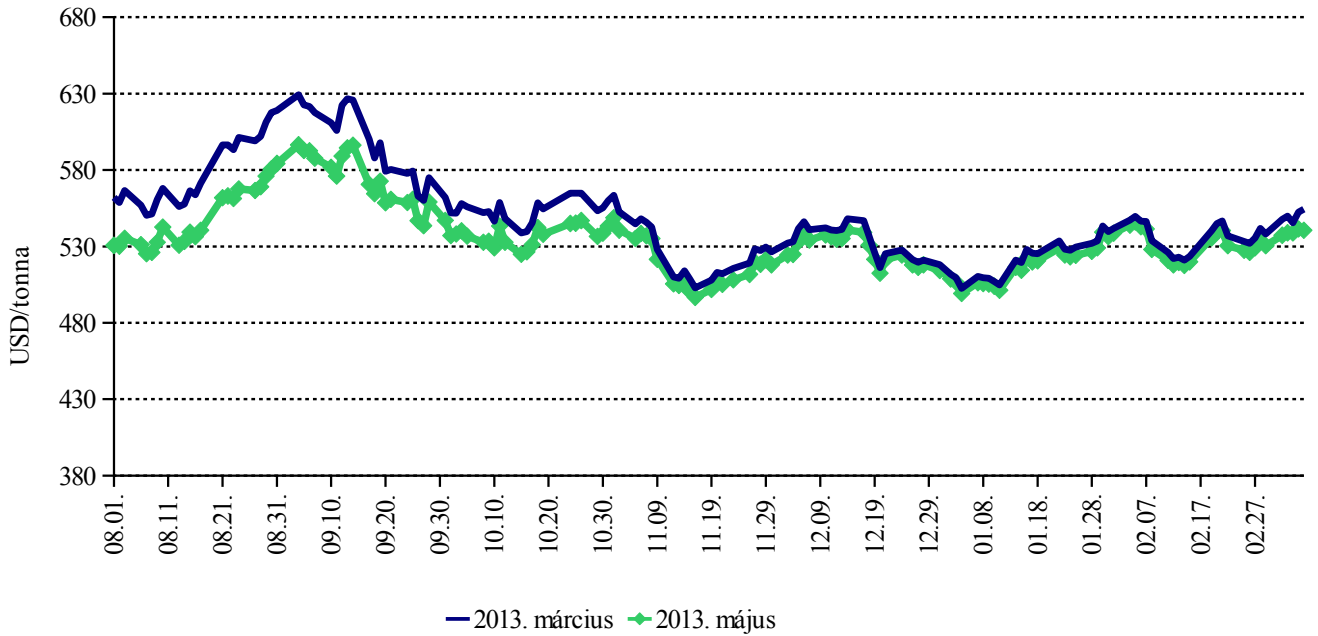
Az ukrainai *ProAgro* elemző cég jelentése szerint a napraforgó vetésterülete Ukrajnában a tavalyihoz képest 21 százalékkal 3,9 millió hektárra csökkenhet 2013-ban. Ennek legfőbb oka, hogy az őszi vetésű növények jó állapotban teleltek át, így kisebb terület áll rendelkezésre a tavaszi vetésű növények (napraforgó, kukorica) számára.

Párizsban a repcemag fronthavi jegyzése – a szójabab tőzsdei árának változását követve – február eleje óta 460-475 euró/tonna közötti sávban ingadozik. A BÉT-en ezzel szemben január vége óta csökken a termény legközelebbi lejáratra szóló ára, amely a terminváltás következtében 133 ezer forint/tonna szintről 125 ezer forintra zuhant március 1-én. A napraforgómag márciusi jegyzése 140 ezer forint/tonnán állt februárban, majd a márciusi termin lezárásával bevezetésre került a termény májusi lejárata 141 ezer forint/tonna áron.

Az AKI PÁIR adatai szerint a repcemag termelői ára 143 ezer forint/tonna körül alakult február utolsó hetében, ami 13 százalékkal magasabb, mint az előző év azonos időszakban. A napraforgómagot tonnánként 138 ezer forintért kínálták a fizikai piacon, 21 százalékkal magasabb áron, mint egy évvel ezelőtt.

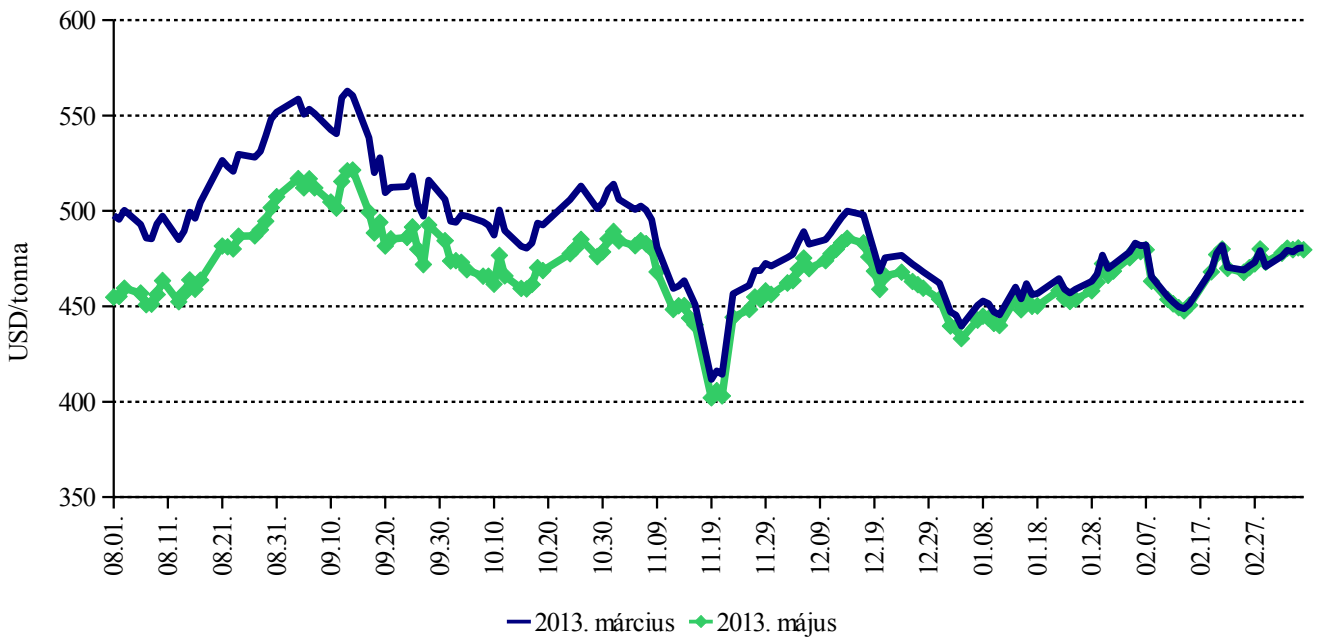
Az olajos magvak és származékainak jegyzése

9. ábra: A szójabab különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén

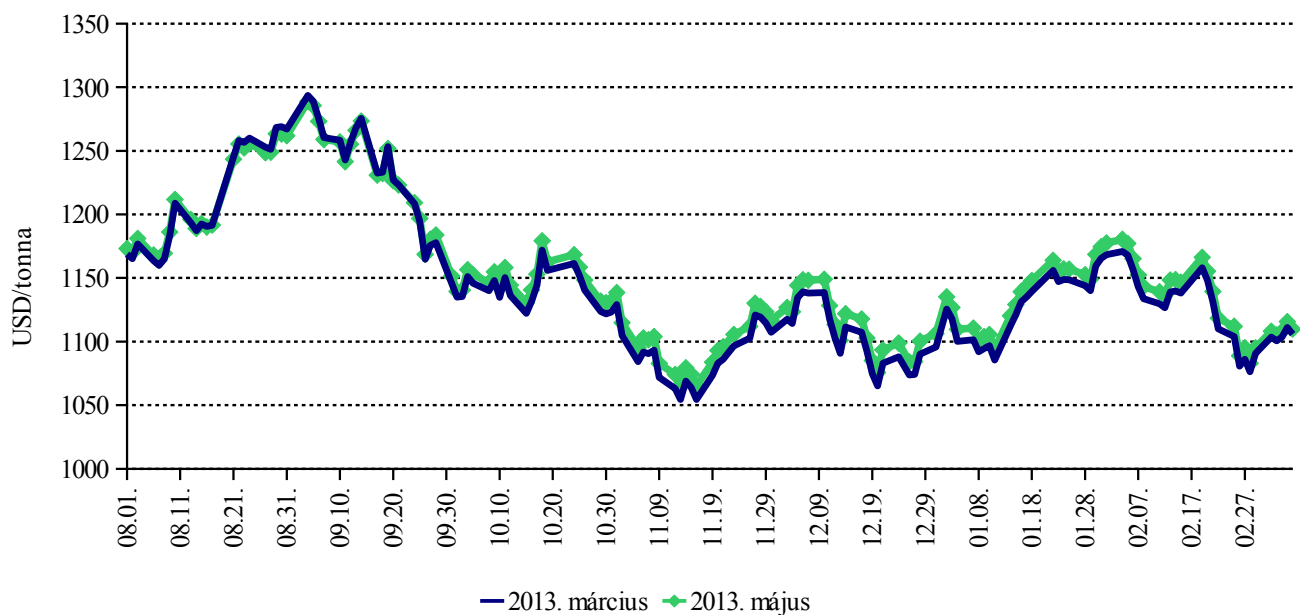
Forrás: CME Group – Chicago Board of Trade

10. ábra: A szójadara különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén

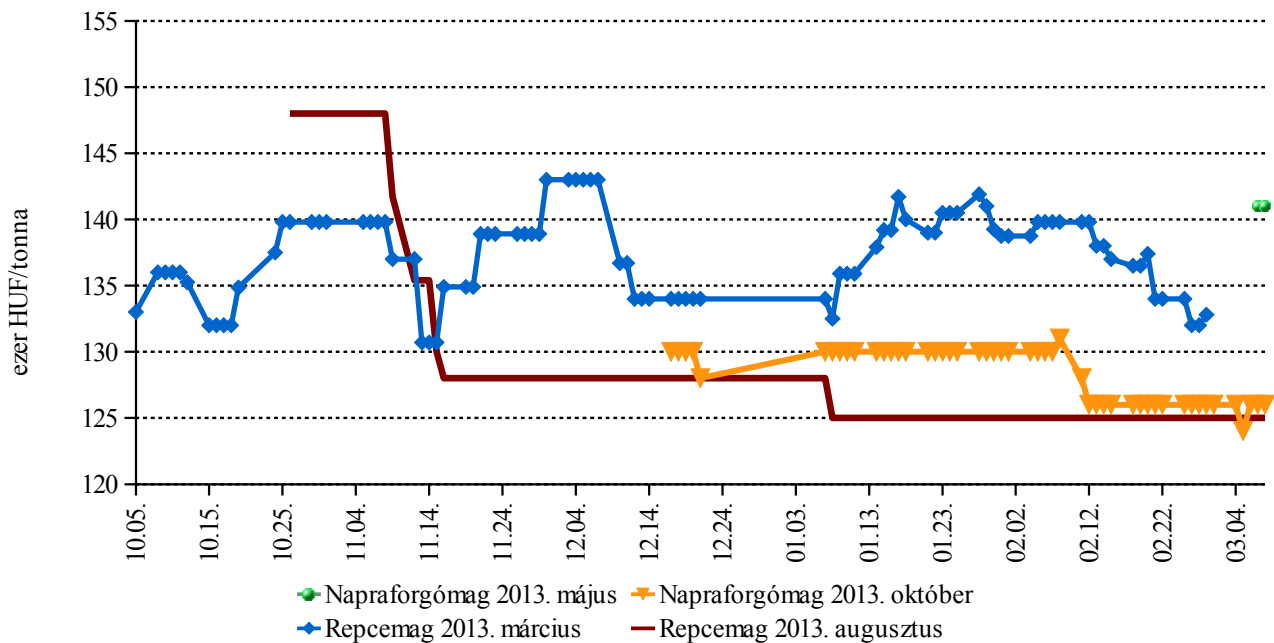
Forrás: CME Group – Chicago Board of Trade

11. ábra: A szójaolaj különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén

Forrás: CME Group – Chicago Board of Trade

12. ábra: A napraforgó- és a repcemag különböző határidőre szóló jegyzése a Budapesti Értéktőzsdén

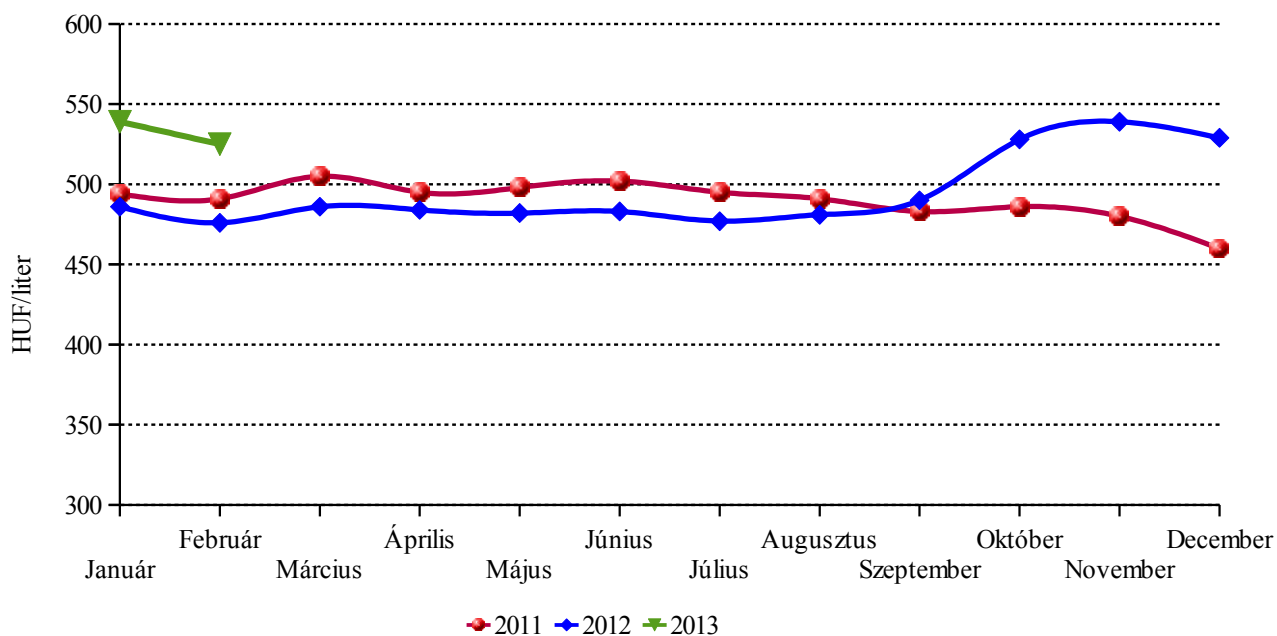
Forrás: BÉT

10. táblázat: A fontosabb hazai olajos magvak termelői-, a belőlük készült termékek feldolgozó értékesítési átlagára

Megnevezés	Mérték- egység	2012. 9. hét	2013. 8. hét	2013. 9. hét	2013. 9. hét/ 2012. 9. hét százalék	2013. 9. hét/ 2013. 8. hét százalék
Ipari napraforgómag	tonna	9 769	-	9 364	96	-
	HUF/tonna	113 904	-	138 165	121	-
Repcemag	tonna	4 492	-	1 542	34	-
	HUF/tonna	125 998	-	142 699	113	-
Nyers napraforgóolaj	tonna	50	-	43	88	-
	HUF/tonna	271 236	-	332 400	123	-
Napraforgódara	tonna	-	-	3 529	-	-
	HUF/tonna	-	-	69 275	-	-
Nyers repceolaj	tonna	-	-	-	-	-
	HUF/tonna	-	-	-	-	-
Repcedara	tonna	-	-	-	-	-
	HUF/tonna	-	-	-	-	-

Forrás: AKI PÁIR

13. ábra: A napraforgóolaj fogyasztói ára

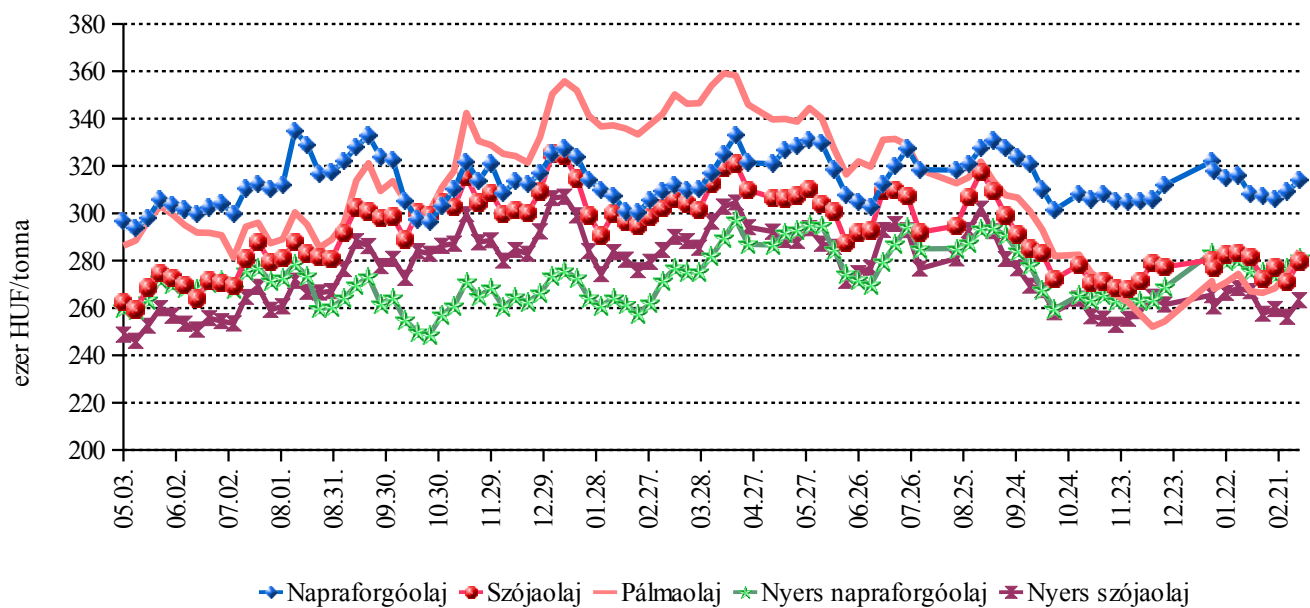
Forrás: KSH

11. táblázat: A növényolajok és származékainak jegyzése Európában

Termék	Ország	Időpont	EUR/tonna	HUF/tonna
Napraforgóolaj (nyers)		2013-02-19	943	274 126
		2013-02-26	943	276 878
		2013-03-05	943	281 157
Napraforgóolaj (finomított)		2013-02-19	1 053	306 120
		2013-02-26	1 053	309 193
		2013-03-05	1 053	313 971
Szójaolaj (nyers)	Olaszország	2013-02-19	893	259 584
		2013-02-26	873	256 314
		2013-03-05	883	263 259
Szójaolaj (finomított)		2013-02-19	953	277 035
		2013-02-26	923	271 003
		2013-03-05	938	279 666
Napraforgódara	Ausztria	2013-02-19	-	-
		2013-02-26	-	-
		2013-03-05	-	-
Repcedara		2013-02-19	300	87 255
		2013-02-26	300	88 131
		2013-03-05	-	-

Forrás: Associazione Granaria di Milano, BPLW

14. ábra: A növényi olajok jegyzése a milánói árutőzsdén

Forrás: Borsa di Milano

Nemzetközi piaci információk

Határidős piacok (2013. március 08.)

12. táblázat: Repce

Szállítási határidő	MATIF, Párizs	
	EUR/tonna	HUF/tonna
2013. május	471	140 350
2013. augusztus	432	128 791
2013. november	430	128 120
2014. február	429	127 971
2014. május	428	127 523
2014. augusztus	413	123 198

Forrás: MATIF – Marché A Terme d' Instruments Financiers

13. táblázat: Szójabab

Szállítási határidő	CME/CBOT, Chicago	
	USD/tonna	HUF/tonna
2013. március	554	126 282
2013. május	541	123 151
2013. július	532	121 158
2013. augusztus	516	117 542
2013. szeptember	486	110 694
2013. november	466	106 189

Forrás: CME Group – Chicago Board of Trade

14. táblázat: Szójadara

Szállítási határidő	CME/CBOT, Chicago	
	USD/tonna	HUF/tonna
2013. március	481	109 481
2013. május	480	109 253
2013. július	472	107 613
2013. augusztus	452	103 011
2013. szeptember	418	95 312
2013. október	395	90 049

Forrás: CME Group – Chicago Board of Trade

CUKORPIACI JELENTÉS

A londoni és a New York-i árutőzsdéken a globális szintű túltermelés miatt 2012 februárjában csökkent a cukor jegyzése a januárihoz képest. A londoni árutőzsdén a fehércukor márciusi határidőre szóló jegyzése 509 dollár/tonna, a New York-i árutőzsdén a nyerscukor márciusi határidőre szóló jegyzése 392 dollár/tonna volt február végén.

A Nemzetközi Cukorszervezet (ISO) szerint Brazília bővülő cukorkínálata miatt a globális cukortöbblet a 2012/2013. évi szezonban 38 százalékkal magasabb lehet a 2012 novemberében becsülthöz képest. A szingapúri székhelyű *OLAM* nemzetközi tanácsadó cég a 2012/2013. gazdasági év többletét 10 millió tonna körül várja.

Egy londoni székhelyű szervezet szerint a világ cukortermelése 8,5 millió tonnával növekedhet a folyó gazdasági évben ez nagyobb, mint a korábban becsült 6,2 millió tonna. Az ISO legfrissebb adatai alapján a 2012/2013. gazdasági év globális cukortermelése rekord szintű, 180,4 millió tonna lehet (+ 3,2 százalék az előző szezonhoz viszonyítva), míg a fogyasztást 171,8 millió tonnára (+ 2 százalék) jelzik. A szezon végi készletek 69,7 millió tonnára emelkedhetnek, míg a 2011/2012. gazdasági év végén 64,3 millió tonna volt a zárókészlet. A globális import előreláthatóan 50,7 millió tonnára csökken a 2012/2013. gazdasági évben.

A *Bloomberg* jelentése alapján Brazília központi déli régiójában rekord mennyiségű cukornádtermés várható, és az idén három héttel korábban indulhat a cukornád betakarítása. Az áprilisban kezdődő 2013/2014. évi szezonban 580-585 millió tonna (+ 11 százalék) cukornádtermést várnak, ezzel szemben az *UNICA* korábban 531,9 millió tonnára becsülte a termést.

Az előrejelzések szerint Brazíliában, Ausztráliában, Kínában, az Amerikai Egyesült Államokban és Mexikóban bővül a cukortermelés a folyó gazdasági évben. Ugyanakkor Indiában és Thaiföldön a kedvezőtlen idő-

járás miatt a kibocsátás csökkenésére számítanak az elemzők

A *Macquarie* Bank Thaiföld 2012/2013. gazdasági évi cukorkibocsátását 300 ezer tonnával lefelé korrigálta (8,9 millió tonnára), ami 12 százalékos csökkenést jelent az előző szezon termeléséhez képest.

Az Ausztrál és Új-Zéland-i Bankcsoprt (*ANZ*) elemzői szerint Kína vélhetően jelentős mennyiségű cukrot importál Latin-Amerikából, jöllehet a folyó évi szezonban a korábban jelzettnél nagyobb termést valószínűsítene, amelynek mennyisége 14 millió tonna körül alakulhat.

Indonézia a becslések alapján összesen 25,6 millió tonna cukornádat termel a 2012/2013. gazdasági évben. A fehércukor kibocsátása 1,97 millió tonna körül várható, ez 7,7 százalékkal több, mint a 2011/2012. gazdasági évben előállított mennyiség. A nyerscukor importja a 2012/2013. évi 2,8 milliőről 3,4 millió tonnára emelkedhet.

Oroszországban befejeződött a 2012-ben betakarított cukorrépa feldolgozása. A cukortermelés 4,75 millió tonnát tett ki, ez 5,5 százalékkal kevesebb, mint az egy évvel ezelőtti mennyiség. A *Soyuzrossakhar* nevű cukorfinomító 39,2 millió tonna cukorrépat vásárolt fel az orosz gazdálkodóktól, ami közel 5 százalékkal maradt el az egy évvel korábbitól. A csökkenést az okozta, hogy a cukorrépa veszített a versenyképességéből más termékekkel szemben.

Az Ukrán Cukortermelők Szövetsége (*Ukrsukor*) szerint Ukrajna cukortermelés 4,3 százalékkal 2,23 millió tonnára esik vissza a folyó gazdasági évben.

Magyarországon a kristálycukor fogyasztói ára 287 forint/kg volt 2013 februárjában, ami 8 százalékos csökkenést jelent az előző év azonos időszakához viszonyítva. A fogyasztói árfigyelésben szereplő országok közül Szlovákiában 7 százalékkal, Szlovéniában csaknem 5 százalékkal csökkent a kristálycukor ára az év első hónapjában 2012 januárjához viszonyítva.

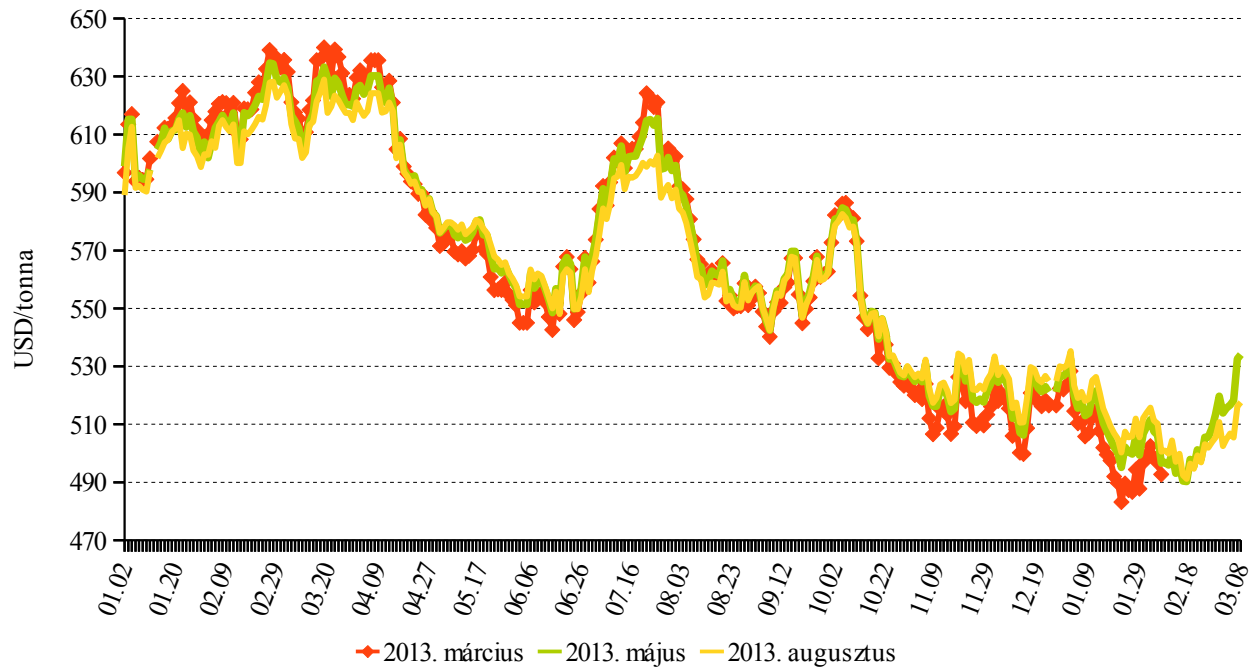
Agrárpolitikai Hírek

- A Bizottság 131/2013/EU végrehajtási rendelete szerint a kvótán felül termelt és a 2012/2013. gazdasági évben az EU piacára bocsátott maximum 150 000

tonna fehércukor-egyenértékben kifejezett cukor és 8 000 tonna izoglükóz szárazanyag mennyiségére a többletilleték összege tonnánként 224 euró.

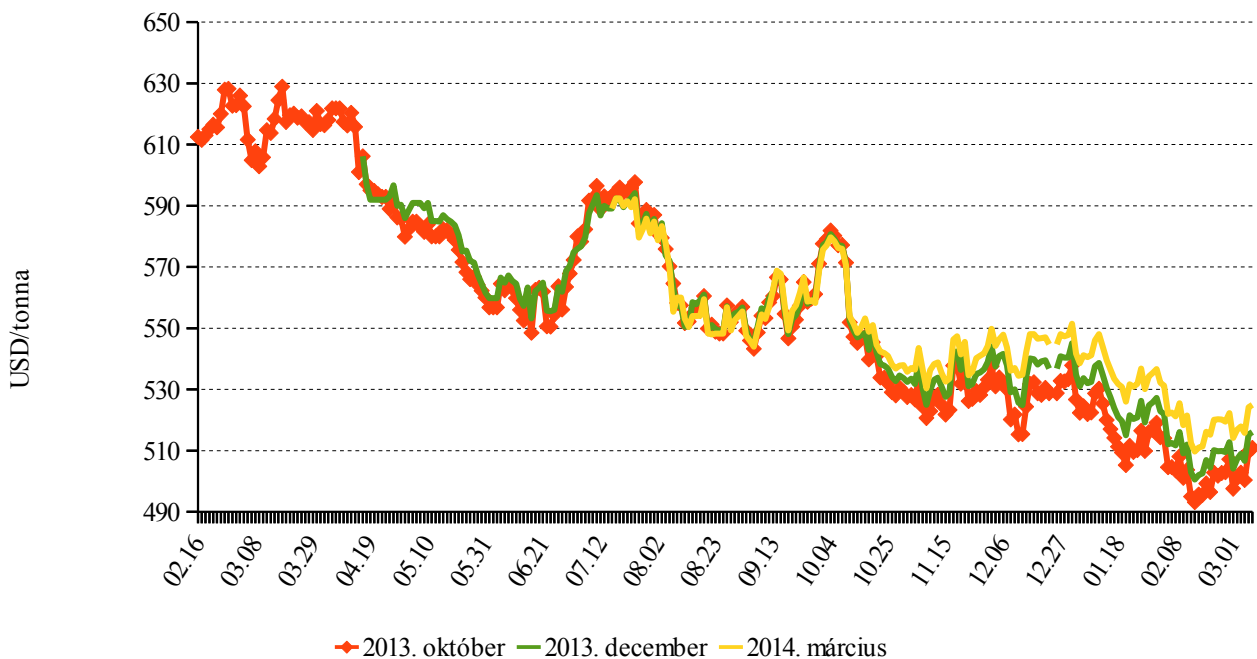
- A cukorkvóta jövőbeni megszűnése esetén a magyar kormányzat készen áll arra, hogy segítséget nyújtson a cukorgyártás újraindításához.

15. ábra: A fehércukor különböző határidőkre szóló kötési ára a londoni árutőzsdén I.

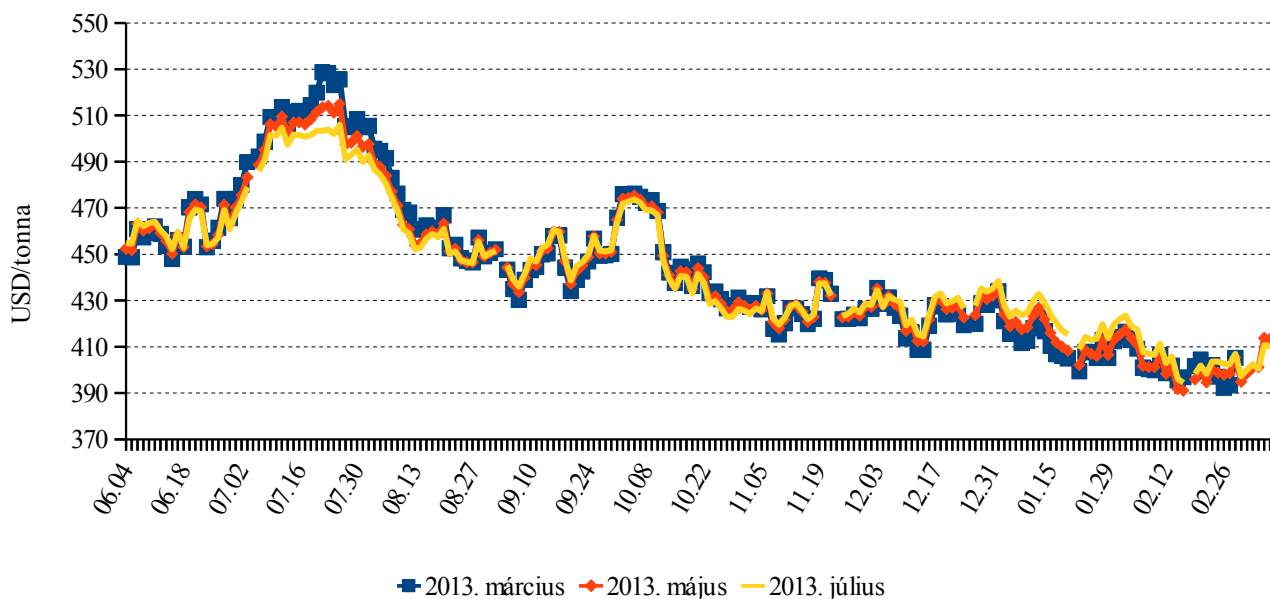
Forrás: London International Financial Futures and Options Exchange

16. ábra: A fehércukor különböző határidőkre szóló kötési ára a londoni árutőzsdén II.

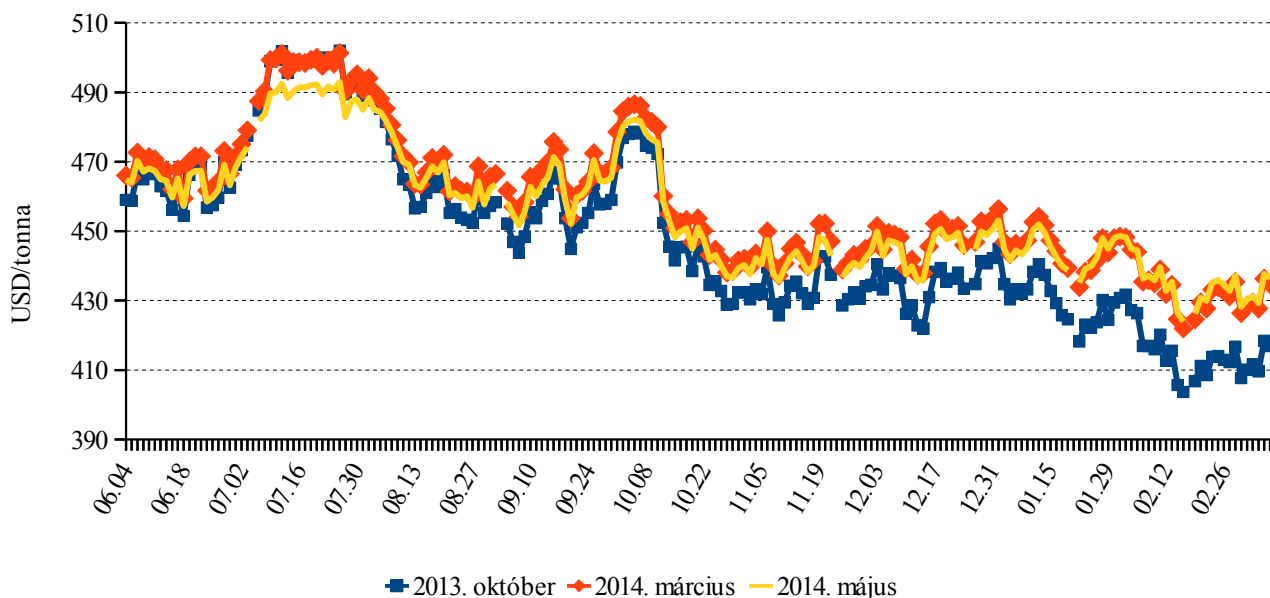
Forrás: London International Financial Futures and Options Exchange

17. ábra: A nyerscukor különböző határidőre szóló jegyzése a New York-i árutőzsdén I.

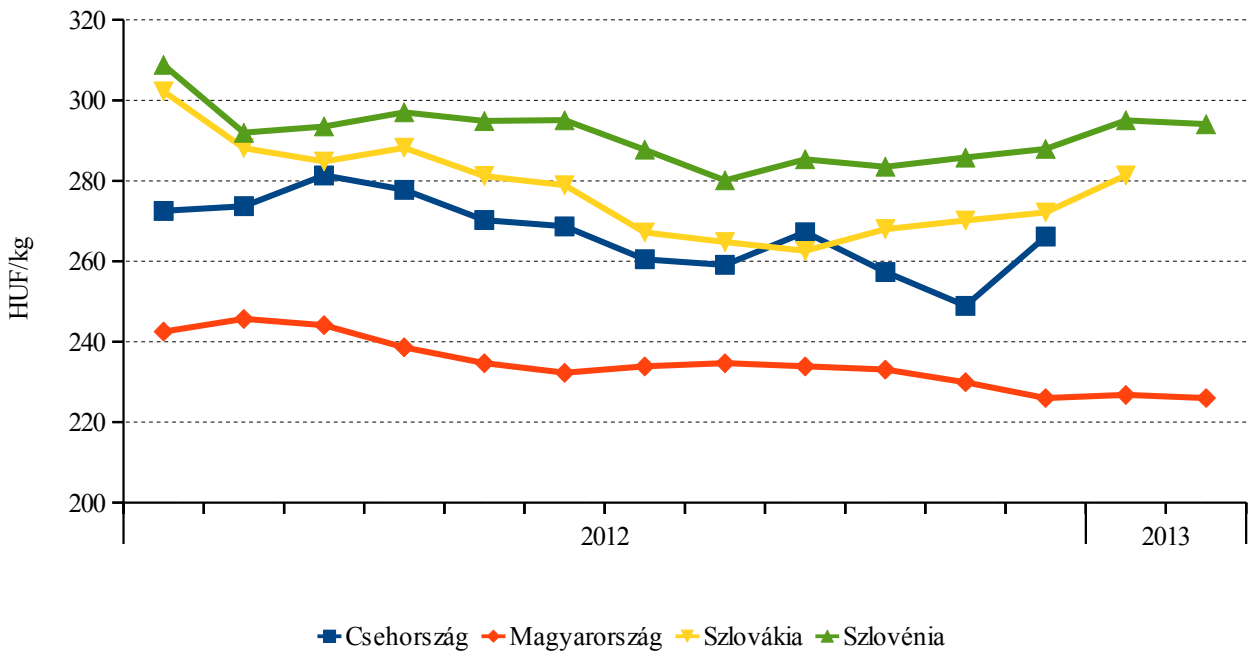
Forrás: ICE

18. ábra: A nyerscukor különböző határidőre szóló jegyzése a New York-i árutőzsdén II.

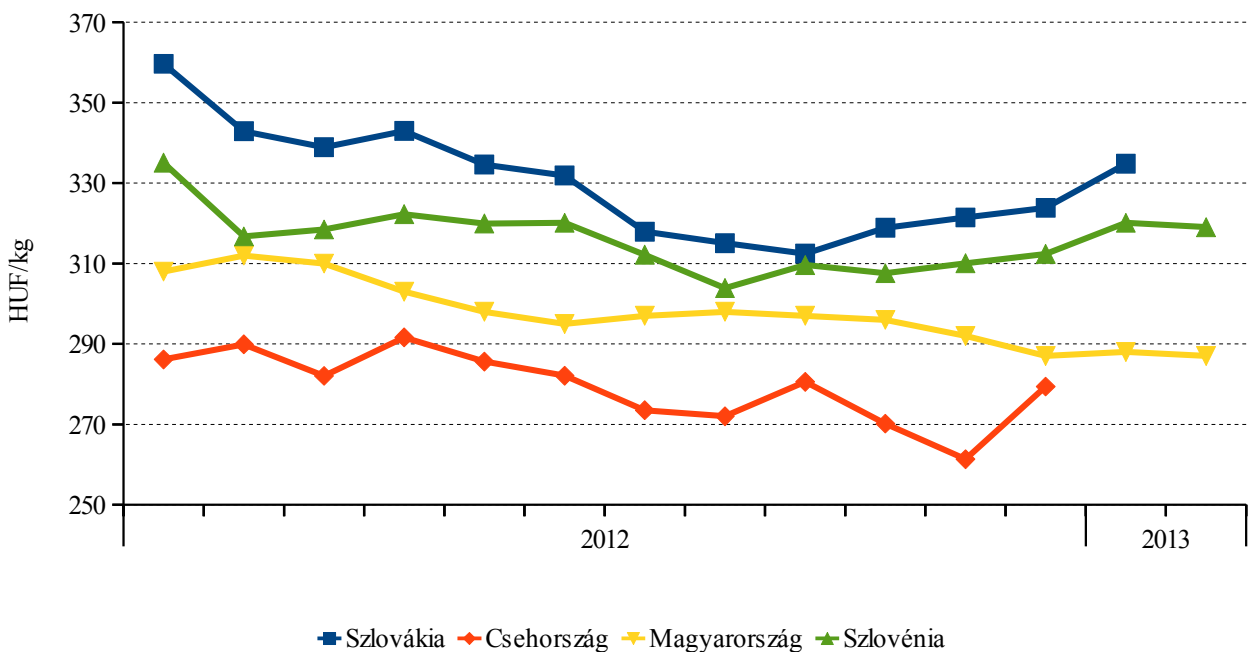
Forrás: ICE

19. ábra: A kristálycukor fogyasztó ára áfa nélkül

Forrás: Magyarország, Szlovákia, Csehország és Szlovénia Statisztikai Hivatala

20. ábra: A kristálycukor fogyasztói ára áfával

Forrás: Magyarország, Szlovákia, Csehország és Szlovénia Statisztikai Hivatala

